

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра міжнародних економічних відносин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор _____
“ ____ ” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ
ВІДНОСИН

Галузь знань 29 Міжнародні відносини
Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

факультет історії, політології і міжнародних відносин

Робоча програма з навчальної дисципліни «Регулювання міжнародних економічних відносин» для студентів IV курсу за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини «__» _____ 20__ р. – ____ с.

Розробник:

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин.

Протокол від «__» _____ 20__ р. № _____

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

«__» _____ 20__ р.

Схвалено науково-методичною радою факультету історії, політології і міжнародних відносин

Протокол від «__» _____ 20__ р. № _____

Голова науково-методичної ради факультету історії, політології і міжнародних відносин

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

«__» _____ 20__ р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 29 Міжнародні відносини	Нормативна (за вибором)	
Модулів – 2	Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	4-й
		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		I-й	I-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		12 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	90 год.
		Вид контролю:	
		екзамен	екзамен

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить 1/3.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – засвоєння механізмів формування, організації, планування та регулювання міжнародних економічних відносин.

Завдання курсу: вивчити систему регулювання міжнародних економічних відносин та основні інституції які її провадять.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

- знати:** систему регулювання зовнішньоекономічної діяльності країни;
види, структура та регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
основні державні органи регулювання міжнародних економічних відносин та їх функції.
- вміти:** використовувати тарифний та нетарифний методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
використовувати методи, інструменти та правове забезпечення нетарифного регулювання;
використовувати поняття спеціальної (вільної) економічної зони в зовнішньоекономічній діяльності;
аналізувати правове регулювання міжнародної економічної діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні засади регулювання міжнародних економічних відносин

Тема 1. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності країни. Сучасний стан міжнародного економічного співробітництва. Основні рівні сучасної системи регулювання міжнародних торговельних відносин: міжнародний, національний, корпоративний. Загальна характеристика методів правового регулювання міжнародних економічних відносин. Світова організація торгівлі та її діяльність. Види, структура та регулювання ЗЕД.

Тема 2. Державне та недержавне регулювання міжнародних економічних відносин. Основні цілі міжнародної політики держави, регулювання зовнішньоекономічної діяльності: лібералізація та протекціонізм. Державні органи регулювання міжнародних економічних відносин та їх функції. Особливості сучасного державного регулювання в Україні та її регіонах: реалізація загальнодержавних та регіональних програм як основний інструмент державного регулювання.

Тема 3. Тарифний та нетарифний методи регулювання. Тарифний захист в національній економіці. Вплив митно-тарифних засобів регулювання на зовнішньоекономічну діяльність. Методи, інструменти та правове забезпечення нетарифного регулювання та система України.

Змістовий модуль 2.

Особливості та умови регулювання міжнародної економічної діяльності, розв'язання зовнішньоекономічних суперечок

Тема 4. Регулювання міжнародних операцій. Міжнародні зустрічні операції, форми зустрічної торгівлі, бартерні операції, компенсаційні угоди. Експортно-імпортні операції: особливості, правове регулювання, консультативний інжиніринг. Міжнародне регулювання лізингу, його види. Поняття міжнародних перевезень та їх види.

Тема 5. Міжнародне інвестування та його види. Види міжнародних інвестицій та форми їх реалізації. Правове регулювання іноземного інвестування в Україні. Гарантії здійснення іноземного інвестування в Україні. Міжнародно-правовий захист іноземних інвестицій.

Тема 6. Регулювання міжнародної економічної діяльності в спеціальних економічних зонах. Поняття спеціальної (вільної) економічної зони. Сутність, цілі і підходи до організації спеціальних економічних зон. Класифікація вільних економічних зон. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності в СЕЗ, їх права та обов'язки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Загальні засади регулювання міжнародних економічних відносин												
Тема 1.	14	2	2			10	15					15
Тема 2.	14	2	2			10	15					15
Тема 3.	16	2	4			10	15					15
Разом за змістовим модулем 1	44	6	8			30	45					45
Змістовий модуль 2. Особливості та умови регулювання міжнародної економічної діяльності, розв'язання зовнішньоекономічних суперечок												
Тема 4.	16	2	4			10	15					15
Тема 5.	16	2	4			10	15					15
Тема 6.	14	2	2			10	15					15
Разом за змістовим модулем 2	46	6	10			30	45					45
Усього годин	90	12	18			60	90					90

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності країни	2
2	Державне та недержавне регулювання міжнародних економічних відносин	2
3	Тарифний та нетарифний методи регулювання	4
4	Регулювання міжнародних операцій	4
5	Міжнародне інвестування та його види	4
6	Регулювання міжнародної економічної діяльності в спеціальних економічних зонах	2
Усього годин		18

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності країни	10
2	Державне та недержавне регулювання міжнародних економічних відносин	10
3	Тарифний та нетарифний методи регулювання	10
4	Регулювання міжнародних операцій	10
5	Міжнародне інвестування та його види	10
6	Регулювання міжнародної економічної діяльності в спеціальних економічних зонах	10
Разом		60

7. Методи навчання

За характером подачі (викладення) навчального матеріалу: словесні, наочні, практичні.
За організаційним характером навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної

діяльності; методи контролю та самоконтролю у навчанні. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, проблемні тощо. За формою: лекції, практичні заняття.

8. Методи контролю

Поточний контроль: індивідуальне чи фронтальне опитування; тематичне тестування; перевірка практичних умінь та навичок.

Підсумковий контроль: написання студентами опорних конспектів по питаннях з тем, що винесені на самостійну роботу; самостійна робота.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточна та самостійна (індивідуальна) робота						Екзаменаційна робота	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
Поточний контроль – 40 балів Самостійна робота – 10 балів Всього - 50 балів							

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань, умінь і навичок студентів з навчальної дисципліни при підсумковому контролі:

«**відмінно**» – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; вільно володіє науковими термінами;

«**добре**» – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв'язках;

«**задовільно**» – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки;

«незадовільно» – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

11. Рекомендована література

Базова

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // ВВР України. — 1996. — No 30. — Ст. 141.
2. Господарський кодекс від 16.01.2003 No 436-IV / Голос України від 14.03.2003 — No 49.
3. Митний кодекс України від 13.03.2012 No 4495-VI / Голос України від 21.04.2012 — / No 73-74 /
4. Закон України «Про банки і банківську діяльність» 07.12.2000 No 2121-III // ВВР України. — 2001. — No5-6.—Ст. 30.
5. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 No 959-XII // ВВР УРСР. — 1991. —No29. —Ст. 377.
6. Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005 No 2709-IV // Відомості Верховної Ради України 2005.— No 32.
7. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 No 3480-IV // «Відомості Верховної Ради України (ВВР).— 2006.— N 31.— ст. 268.
8. Закон України «Про дію міжнародних договорів на території України» від 10.12.1991 No 1953-XII // ВВР України. — 1991. — No 46. — Ст. 616.
9. Закон України «Про захист іноземних інвестицій в Україні» від 10.09.1991 No 1540a-XII // ВВР України. — 1991.—No46.— Ст. 617.
10. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 No 1560-XII // ВВР України. — 1991. — No17. Ст. 646; 1992.— No10. — Ст. 138.
11. Закон України «Про Митний тариф України» від від 19.09.2013 No 584-VII // Відомості Верховної Ради (ВВР).— 2014 — No 20-21.— ст.740
12. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 No 1576-XII // ВВР України. — 1991. — No 49. — Ст. 682.
13. Закон України «Про концесії» від // Відомості Верховної Ради України (ВВР).— 1999.— N 41 — Ст. 372.
14. Закон України «Про концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг» від 14.12.1999 No 1286-XIV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). — 2000.— N 3.— Ст. 21.
15. Закон України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» від 23.12.1998 року N 351-XIV / ВВР України. — 1999.—, N 5-6.— ст.44
16. Закон України «Про загальні засади створення та функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» від 13.10.1992 No 2673-XII // ВВР України. — 1992. — No 50. — Ст. 676.
17. Декрет КМУ «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» від 19.02.1993 No 15-93 // ВВР України. — 1993. — No 17. — ст. 184.
18. Постанова Верховної Ради України «Про право власності на окремі види майна» від 17.06.1992 No 2471-XII // ВВР України. — 1992. — No 35. — Ст. 517.
19. Постанова КМУ «Про деякі питання регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» від 29.04.1999 No 756. 121// Офіційний вісник України — 1999 р.— No 18.— стор. 50.
20. Венская Конвенция ООН о договорах международной купли-продажи товаров 01.01.1980 г. /<http://www.rada.gov.ua>.
21. Гамбургская Конвенция о морской перевозке грузов 1978 г. /<http://www.rada.gov.ua>.
22. Угода про міжнародні залізничні перевезення (КОТИФ) 1980 р. /<http://www.rada.gov.ua>.
23. Варшавская Конвенция о воздушной перевозке 1929 г., дополненная Гаагским Протоколом 1955 г. и Гватемальским Протоколом 1971 г. /<http://www.rada.gov.ua>.
16.07.1999 No 997-XIV

24. Міжнародні правила по тлумаченню термінів "ІНКОТЕРМС" (редакція та 2010 р.) /<http://www.rada.gov.ua>.

25. Рішення про правила визначення країни походження товарів від 24.09.1993 р., ухваленого Радою глав урядів СНД /<http://www.rada.gov.ua>.

26. Уніфіковані правила і звичаї для документарних акредитивів від 01.10 1983 р. /<http://www.rada.gov.ua>.

27. Уніфіковані правила по інкасо (редакція 01.01.1978 р., 1995 р.) /<http://www.rada.gov.ua>.

28. Вашингтонська конвенція 1965 р. «Про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами» /<http://www.rada.gov.ua>.

Допоміжна

29. Алієва-Барановська В.М., Бабіч Г.В., Дахно І.І. Право зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб.-довідник. — К. : ЦУЛ, 2013. — 424 с.

30. Ануфрієв М. Науково-теоретичне дослідження адміністративно-правових засад зовнішньоекономічної діяльності в Україні // Бюлетень Міністерства Юстиції України.— К., 2011.—№12.— С. 74-76

31. Буткевич О. В. Правове регулювання господарської діяльності у спеціальних (вільних) економічних зонах України : монографія /О.В. Буткевич; кримський юридичний ін-т Національної юридичної академії України ім. Ярослава Мудрого .— Х.: Право, 2008.— 118 с.

32. Джавага А.В. Зарубіжний досвід правового регулювання валютного контролю // Держава та регіони. Серія : Право.— 2014.— № 3.— С. 28-33.

33. Джафарова О.В. Зовнішньоекономічна діяльність держави та роль дозвільної системи в її реалізації // Право і безпека. – 2013. — № 1 С. 62-66.

34. Дмитриев В.Н., Завгородняя А.И. Правове регулирование внешнеэкономической деятельности : правовое режимы и внешнеэкономическа правосубъектность : учеб. пособие / Харьков. нац. ун-т им. В.Н. Каразина. – Харьков: ХНУ им. В.Н Каразина, 2013. – 95 с.

35. Єдинак Т. Система державного фінансового контролю зовнішньоекономічної діяльності, теоретичні засади її побудови // Вісник національної академії державного управління при Президентіві України, 2006.— №.—С. 168-172.

36. Зовнішньоекономічні операції і контракти : навч. посіб./ [Козик В.В., Панкова Л.А., Григор'єв О.В. та ін.]. — 3-тє вид., перероб. і доп. — Л.: Магнолія, 2014.— 512 с.

37. Калінеску Т. В., Ліхоносова Г. С., Антіпов О. М. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності / Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. — Луганськ : Вид-во СНУ ім. Володимира Даля, 2014. — 553 с.

38. Коліжук О.О. Світові інтеграційні процеси та їх вплив на державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності України // Економіка та держава, 2008.—№ 12.— С. 98-101.

39. Кравченко С.С. Поняття та порядок укладання зовнішньоекономічного договору (контракту) // Адвокат, 2008.— № 11.— С. 14-26.

40. Леось О.Ю. Аналіз розвитку та особливостей функціонування вільних економічних зон досвід інших країн) / О.Ю. Леось, В.В. Мезін // Економіка та держава. – 2013. - № 2. – С. 106-109.